

Úřad práce ČR

Dávky státní sociální podpory vyplácí Úřad práce ČR na základě zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů.

Státní sociální podporou se stát podílí na krytí nákladů na výživu a ostatní základní osobní potřeby dětí a rodin a poskytuje ji i při některých dalších sociálních situacích. Státní sociální podpora se ve stanovených případech poskytuje v závislosti na výši příjmu.

Jednou z dávek je rodičovský příspěvek. Tuto dávku je možné pobírat vždy pouze na nejmladší dítě v rodině. Vyplácena může být až do 3 let věku dítěte (platí pro děti narozené od 1.1.2024), nebo až do 4 let věku dítěte (platí pro děti narozené do 31.12.2023). Rodičovský příspěvek není vyplácen v závislosti na příjmu rodiny.

RODIČOVSKÝ PŘÍSPĚVEK

Rodičovský příspěvek je měsíční opakovaná dávka, která náleží rodiči pečujícímu osobně celodenně a řádně o dítě, které je nejmladší v rodině. Rodič, jenž pobírá rodičovský příspěvek, může pracovat a zvyšovat tak příjem rodiny.

Pokud se do rodiny narodí další dítě, zaniká nárok na rodičovský příspěvek na starší dítě a je nutné si požádat o rodičovský příspěvek na nejmladší dítě v rodině. Nárok na rodičovský příspěvek zakládá **vždy pouze nejmladší dítě v rodině**, pokud nejde o vícerčata.

Pro děti narozené do 31.12.2023 platí, že celková částka rodičovského příspěvku na **nejmladší dítě** v rodině činí **300 000 Kč**. V případě, že nejmladším dítětem v rodině jsou **2 či více dětí narozených současně** (dále jen „vícerčata“), má rodič nárok na 1,5násobek částky 300 000 Kč, tj. **450 000 Kč**.

Pro děti narozené od 1.1.2024 platí, že celková částka rodičovského příspěvku na **nejmladší dítě** v rodině činí **350 000 Kč**. V případě, že nejmladším dítětem v rodině jsou **2 či více dětí narozených současně** (dále jen „vícerčata“), má rodič nárok na 1,5násobek částky 350 000 Kč, tj. **525 000 Kč**.

V případě vyčerpání celkové výše rodičovského příspěvku, nebo dovršením věku 4 let u dítěte narozeného do 31.12.2023, nebo dovršením věku 3 let u dítěte narozeného od 1.1.2024, nárok na dávku zaniká.

MĚSÍČNÍ VÝŠE RODIČOVSKÉHO PŘÍSPĚVKU

Měsíční výše rodičovského příspěvku se odvíjí od předchozího výdělku a také nároku na peněžitou pomoc v mateřství (PPM), kterou vyplácí příslušná okresní správa sociálního zabezpečení (OSSZ, PSSZ, MSSZ). Na základě zákona musí rodič doložit k žádosti o rodičovský příspěvek také „*Potvrzení o nároku na dávky (náhrady) ovlivňující nárok a výši rodičovského příspěvku*“, případně denní vyměřovací základ (DVZ) druhého rodiče, je-li tento vyšší. Uvedený formulář nemusí dokládat rodič, pokud mu peněžitou pomoc v mateřství vyplácela příslušná OSSZ /PSSZ/ MSSZ. V těchto případech si úřady mezi sebou údaje samy předají. Pokud jsou doloženy DVZ obou rodičů, vychází se při výpočtu maximální měsíční výše rodičovského příspěvku z vyššího DVZ.

MAXIMÁLNÍ MĚSÍČNÍ VÝŠE RODIČOVSKÉHO PŘÍSPĚVKU

Měsíční výše je závislá na denním vyměřovacím základu, který stanoví ČSSZ, případně příslušná OSSZ, PSSZ, MSSZ. Maximální hranici má každý svou vlastní – rodič může čerpat **až do výše 70 % 30násobku denního vyměřovacího základu**. Pokud rodič nepobíral peněžitou pomoc v mateřství, je měsíční maximum ve výši **13 000 Kč**. Zvolenou částku mu bude ÚP ČR vyplácet až do vyčerpání celkové částky rodičovského příspěvku, anebo do dovršení zákonem stanoveného věku dítěte. V případě vícerčat pak lze volit měsíční výši rodičovského příspěvku až do výše 1,5násobku 70 % 30násobku denního vyměřovacího základu rodiče uvedeného v „Potvrzení o denním vyměřovacím

RODIČOVSKÝ PŘÍSPĚVEK

základu ovlivňujícím výši rodičovského příspěvku“ nebo v „Potvrzení o nároku na dávky (náhrady) ovlivňující nárok a výši rodičovského příspěvku“. Rodiče vícerčat, kteří nedoložili denní vyměřovací základ stanovený ke dni narození dítěte, mohou volit maximální výši dávky až **19 500 Kč**.

VOLBA VÝŠE RODIČOVSKÉHO PŘÍSPĚVKU

Výši rodičovského příspěvku je možné změnit prostřednictvím formuláře „Volba výše rodičovského příspěvku“. Volbu může provést pouze rodič, který požádal o rodičovský příspěvek, a to jednou za 3 měsíce. Tedy po uplynutí 3 celých kalendářních měsíců po sobě jdoucích, po které byl rodičovský příspěvek vyplácen, a to i v případě, že došlo u rodičovského příspěvku ke změně oprávněné osoby. Volbu výše rodičovského příspěvku nelze provést zpětně.

JEDNORÁZOVÁ VÝPLATA RODIČOVSKÉHO PŘÍSPĚVKU

Pokud se během pobírání rodičovského příspěvku rodina rozroste o dalšího potomka, a nestihla by tak vyčerpat stávající dávku do zákonem stanovené celkové výše, vyplátí Úřad práce ČR zbývající část rodičovského příspěvku najednou. Tato výplata proběhne poté, co rodič úřadu oznámí narození nového nejmladšího dítěte. Podmínkou jednorázové výplaty částky je, že alespoň jednomu z rodičů lze k datu narození nejmladšího dítěte v rodině stanovit denní vyměřovací základ, nebo že je alespoň jeden z rodičů k tomuto datu považován pro účely důchodového pojištění za osobu samostatně výdělečně činnou. O jednorázové výplatě částky nevede ÚP ČR řízení, ani nevydává rozhodnutí. Zašle oprávněné osobě o této skutečnosti oznámení. Proti tomuto postupu je možné podat písemné námítky.

PODMÍNKA OSOBNÍ CELODENNÍ A ŘÁDNÉ PĚČE

Aby byla splněna podmínka osobní celodenní a řádné péče, může dítě mladší 2 let navštěvovat jesle, mateřské školy nebo jiné obdobné zařízení pro děti v rozsahu do 92 hodin měsíčně. Návštěvu v jeslích, mateřské školky či jiného obdobného zařízení je rodič povinen hlásit Úřadu práce ČR.

Podmínka osobní celodenní a řádné péče se považuje za splněnou, jestliže dítě pravidelně navštěvuje léčebně rehabilitační zařízení nebo mateřskou školu nebo její třídu zařízení pro zdravotně postižené děti nebo jesle se zaměřením na vady zraku, sluchu, řeči a na děti tělesně postižené a mentálně retardované v rozsahu nepřevyšujícím 4 hodiny denně.

Dítě se zdravotním postižením může pravidelně navštěvovat jesle, mateřskou školu nebo jiné obdobné zařízení pro děti předškolního věku v rozsahu nepřevyšujícím 6 hodin denně.

Podmínka osobní celodenní a řádné péče je taktéž považována za splněnou, pokud dítě navštěvuje jesle, mateřskou školu nebo jiné obdobné zařízení pro děti předškolního věku v rozsahu nepřevyšujícím 4 hodiny denně a jestliže jsou oba rodiče, nebo osamělý rodič je osobou závislou na pomoci jiné osoby ve stupni III (těžká závislost) nebo stupni IV (úplná závislost) podle zákona o sociálních službách.

V případě, že rodič zajistí péči o dítě jinou zletilou osobou, kromě péče v jeslích, mateřské školce či jiném obdobném zařízení, v době, kdy je výdělečně činný nebo je žákem nebo studentem soustavně se připravujícím na budoucí povolání, s výjimkou studia za trvání služebního poměru příslušníků ozbrojených sil, považuje se podmínka osobní celodenní a řádné péče za splněnou.

Docházka do výše uvedených zařízení se nesleduje u dětí starších 2 let.

Rodičovský příspěvek se **nevyplácí do ciziny**.

MOŽNOSTI PODÁNÍ ŽÁDOSTÍ

Osobní návštěva kontaktního pracoviště ÚP ČR není vždy nutná. Žádosti mohou lidé podávat i jinou cestou – on-line prostřednictvím Klientské zóny Jenda (jenda.mpsv.cz), do které se přihlásí přes identitu občana. Standardní tiskopisy je možné zaslat se zaručeným elektronickým podpisem nebo datovou schránkou, dále poštou nebo je odevzdat na podatelně příslušného kontaktního pracoviště ÚP ČR. Pokud bude třeba cokoli doplnit nebo upravit, zaměstnanci úřadu už pak žadatele sami zkontaktují prostřednictvím písemné výzvy. V rámci přívětivého přístupu nabízí ÚP ČR též možnost objednat se na určitý termín. Na některých pracovištích je možné tak učinit online. Další variantou je sjednat si termín návštěvy telefonicky. Bližší informace a kontakty na příslušné zaměstnance jsou dostupné na webových stránkách jednotlivých pracovišť ÚP ČR (www.uradprace.cz).

Podrobnější informace k dané problematice lze získat:

Call Centrum ÚP ČR: 800 779 900 (bezplatná linka)

E-mail: callcentrum@uradprace.cz nebo rodicak@uradprace.cz

Webové stránky ÚP ČR: www.uradprace.cz

EVROPSKÁ UNIE
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Úřad práce ČR

Projekt Efektivní služby zaměstnanosti,
reg. č. CZ.03.1.54/0.0/0.0/15_011/0000056.